

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

5

Vragen van het Lid **De Lange (OSF)** op 4 juni 2013 medegedeeld aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid betreffende *pensioenpact jong-oud*.

Antwoorden van mevrouw **Klijnsma** (staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 9 juli 2013).

Vraag 1

Hebt u kennis genomen van het op 28 mei 2013 onder leiding van de hoogleraren Bovenberg en Nijman tot stand gekomen Pensioenakkoord tussen enige organisaties van jongeren en ouderen, te weten ANBO, Unie KBO, PCOB, FNV Jong en CNV Jongeren?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Acht u dit akkoord richtinggevend voor de publieke discussie, gezien het feit dat drie organisaties van gepensioneerden, te weten de Koepel van Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden (KNVG, optredend voor ca. 250.000 leden van de bij KNVG aangesloten verenigingen), de Nederlandse Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG, optredend voor ca. 50.000 leden van de bij NVOG aangesloten verenigingen) en FNV Senioren (ca. 200.000 leden) wel aan het overleg hebben deelgenomen maar het akkoord geweigerd hebben te ondertekenen, en het feit dat grote afdelingen van KBO en ANBO zich materieel en/ of formeel in het recente verleden hebben afgesplitst van de moederorganisatie?

Antwoord 2

Dit akkoord is één van de standpunten die ik in de voorbereiding van het wetsvoorstel voor het nieuwe financiële toetsingskader heb ontvangen. Over de inhoud van het akkoord geef ik geen oordeel. Ook geef ik geen oordeel over de representativiteit van betrokken partijen.

Vraag 3

Kunt u, teneinde een oordeel te kunnen vormen over de representativiteit van deze organisaties, tevens informatie verstrekken over de ledenaantallen en de leeftijdsverdeling van de leden van CNV Jongeren en FNV Jong?

Het valt op dat de universitaire onderzoeksorganisatie NetSpar in de persoon van haar oprichter Bovenberg en directeur Nijman een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van dit akkoord. Tevens valt het op dat in bijna alle discussies, uitgebrachte adviezen, en commissies NetSpar-geaffilieerden een belangrijke rol gespeeld hebben of spelen. Hierbij wordt ook gedacht aan ambtenaren en oud-ambtenaren die in adviesraden van Netspar zitten, en discussiepapers en lezingen hebben verzorgd. Dit geeft aanleiding tot de vragen 4–6:

Antwoord 3

Ik kan de gevraagde informatie niet leveren en wil tegelijk aangeven dat de grootte van de organisatie hier minder ter zake doet; het gaat om de inhoud en de kwaliteit van de argumenten en voorstellen.

Vraag 4

Wilt u een lijst verstrekken van alle Netspar-geaffilieerde personen (niet-ambtenaren) die in de laatste vijf jaar op enige wijze een bijdrage hebben gegeven aan Uw beleidsvorming? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Bij de beleidsvorming rondom het pensioendossier vind ik het belangrijk dat een zo breed mogelijke groep van personen en organisaties wordt betrokken in de voorbereiding. Ik – en overigens ook mijn ambtsvoorgangers – hebben de afgelopen jaren intensief overleg gevoerd met maatschappelijk betrokken organisaties uit de pensioensector, waaronder vertegenwoordigers van jongeren en ouderen. Ook is er gesproken met experts, waarvan sommigen (al dan niet geregeld) in Netspar-verband activiteiten ontplooiën. Op www.netspar.nl is te zien wie bij die organisatie betrokken zijn en welke personen in Netsparverband hebben gepubliceerd.

Vraag 5

Het valt op dat NetSpar sinds haar oprichting tot op heden op grote schaal gefinancierd is door externe subsidies van de zijde van de overheid, zbo's, de Nederlandsche Bank, pensioenfondsen, private verzekeraars, en commerciële adviesbureaus zoals Cardano en ORTEC.

Wilt u informatie geven over de financiering van Netspar en in het bijzonder over de overheidssubsidies die sinds de oprichting van de zijde van verschillende ministeries, DNB en CPB, naar NetSpar zijn gevloeid? Zo nee, waarom niet? Kunt u aangeven wat het totale budget van NetSpar is en hoeveel hiervan door universiteiten, waaronder de Universiteit van Tilburg en NWO is bijgedragen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Uit het jaarverslag 2012 van Netspar blijkt dat Netspar in 2012 verschillende inkomensstromen ontvangen heeft. In hoofdlijnen komt dat inkomen neer op:

- «eerste geldstroom», ter waarde van € 232.000 – ontvangen van de universiteit van Tilburg,
- «tweede geldstroom», ter waarde van € 857.000 – ontvangen van de Ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Financiën, EZ en OCW gezamenlijk, en
- «derde geldstroom», ter waarde van € 1.719.000 – ontvangen van met name private partijen in de pensioensector (inclusief bijdragen van SVB, DNB en AFM).

NWO heeft in 2012 niet bijgedragen aan Netspar.

Sinds de oprichting in 2005 heeft Netspar jaarlijks gemiddeld € 2,0 miljoen aan subsidies ontvangen van de Ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Financiën, EZ en OCW gezamenlijk. Meer dan een derde daarvan is verleend in het kader van het Innovatieplatform van het ministerie van OCW. Verder hebben SVB, DNB en AFM jaarlijks gemiddeld € 240.000 subsidies beschikbaar gesteld sinds 2005. Het CPB heeft geen bijdragen geleverd. De overige middelen die Netspar sinds de oprichting heeft ontvangen, zijn afkomstig van private partijen en universiteiten.

De subsidies van de verschillende ministeries zijn van tijdelijke aard en zullen na 2015 stoppen.

Vraag 6

Tenslotte rijst de vraag of het mogelijk is dat een instituut dat financieel zo verstrengd is met de overheid, pensioenfondsen en verzekeraars nog beschouwd kan worden als een onafhankelijk wetenschappelijk adviseur? Kan het met name worden geacht de belangen van de 3,2 miljoen gepensioneerden, die geen financiële steun kunnen geven aan NetSpar, op juiste wijze mee te wegen?

Antwoord 6

Het instituut Netspar organiseert en faciliteert dat beschikbare financiële middelen worden uitgezet voor onderzoek bij wetenschappers, in dienst bij Nederlandse alsmede buitenlandse universiteiten, of bij andere instituten zoals het CPB. Het staat (groepen van) onderzoekers vrij om hierop in te tekenen. Netspar ziet toe op de wetenschappelijke kwaliteit van dat onderzoek, en houdt zich daarbij niet bezig met deelbelangen van welke groep dan ook. Netspar heeft daarmee een welkome bijdrage geleverd aan de verbreding en verdieping van pensioen kennis in Nederland. Bij de herziening van het pensioenstelsel profiteert de overheid daar in ruime mate van. Het geven van overheidssubsidie betekent heel duidelijk niet dat de overheid invloed heeft op de inhoud van uitingen van bij Netspar aangesloten wetenschappers. De governance-structuur van Netspar borgt mijns inziens de onafhankelijkheid voldoende. Tevens merk ik op dat Netspar zelf geen advies geeft aan de Nederlandse overheid.

Vraag 7

In hoeverre kan uw beleid in de pensioendiscussie nog als geloofwaardig worden aangemerkt, wanneer u in uw laatste brief van 14 mei jl. over de Vierde nota van wijziging wetsvoorstel versterking bestuur pensioenfondsen aan de Tweede Kamer stelt:

De huidige wettelijke voorschriften hebben er in het verleden toe geleid dat het enige advies dat de commissie parameters heeft uitgebracht (in 2009 onder voorzitterschap van prof.dr. F.J.H. Don) een verdeeld advies was. Hierover is in uw Kamer veel discussie geweest.

De bedoeling van de Kamer was juist om met het instellen van een commissie inhoudelijke discussie in de Kamer over de hoogte van de parameters te voorkomen. In bijgaande nota van wijziging bij het voorstel tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met versterking van het bestuur bij pensioenfondsen en enige andere wijzigingen (Kamerstukken II 2011/12, 33 182, nr. 2) wordt de samenstelling van de commissie parameters veranderd. Daarmee wordt het risico op een verdeeld advies flink beperkt. Dit kan toch niet anders gelezen worden dan dat u van tevoren kandidaat-leden de nieren wil proeven of hun neuzen wel in de door u geprefereerde richting wijzen?

Antwoord 7

De Tweede Kamer heeft mijn voorganger vorig jaar verzocht om de commissie UFR samen te stellen uit onafhankelijk deskundigen en geen belanghebbenden in de commissie op te nemen. Die lijn heb ik graag willen doorzetten naar de commissie die de parameters vaststelt. Dat betekent dat de nog in te stellen commissie parameters net als de commissie UFR uit onafhankelijk deskundigen zal bestaan. In het licht van het bovenstaande meen ik dat de geloofwaardigheid van mijn beleid niet in het geding is.

Vraag 8

Verder rijst de vraag waarom u herhaaldelijk aan u en uw voorganger gedane suggesties van gepensioneerden-organisaties om ook gepensioneerden bij de vorming van het beleid paritair met sociale partners te laten meedenken niet heeft willen overnemen, en waarom u ook de suggestie van de zijde van gepensioneerden om bij de beleidsvorming buitenlandse adviseurs te betrekken, die niet afhankelijk zijn van Nederlandse overheidssubsidies, pertinent heeft afgewezen?

Antwoord 8

Bij de gedachtevorming rond pensioen en voorbereiding van beleid probeer ik tot een evenwichtige oordeelsvorming te komen. Daartoe ben ik regelmatig in overleg met gepensioneerden-organisaties waarin ze worden geïnformeerd

over mijn afwegingen en gehoord over hun wensen en zorgen. Maar ik overleg niet uitsluitend met deze groepen; ik voer ook overleg met sociale partners, toezichthouders, deskundigen en jongerenorganisaties. Verder merk ik op dat het feit dat ik regelmatig Nederlandse deskundigen inschakel, niet betekent dat ik buitenlandse deskundigheid probeer te vermijden. Bij de commissie UFR zijn bijvoorbeeld buitenlandse deskundigen betrokken. Tegelijk geldt dat het raadplegen van buitenlandse adviseurs in voorkomende gevallen meer geld kost en ook meer tijd omdat ze niet direct de finesses van het Nederlandse pensioenstelsel in de vingers hebben.

Vraag 9

Onderschrijft u dat het van groot belang is om zowel Nederlandse deskundigen die het vertrouwen hebben van gepensioneerden-organisaties, maar niet zijn ingekapseld in het NetSpar-circuit, alsmede buitenlandse adviseurs zonder significante relaties met NetSpar, te betrekken in de besluitvorming en wel voordat die is afgerond?

Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

In aanvulling op de antwoorden bij vragen 6 en 8 wil ik hier aangeven dat het mijn eigen keuze en verantwoordelijkheid is welke deskundigen ik op welk moment om advies vraag. Uiteraard stel ik me ook op de hoogte van adviezen, die mij ongevraagd bereiken en benut deze, als dat opportuun is.